

A lap szellemi részét illető közlemények a lap szerkesztőségéhez intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10— K.
Félévre 5— K.
Negyedévre . . . 2-50 K.
Egyes szám ára 20 fill.

GYERGYÓ

A szerkesztésért felelős: Sándory Mihály. Főmunkatárs: Dr. Novák Albert. — Megjelenik vasárnap reggel.

HIRDETMÉNYEK DIJA:
1 hasábos garmond sorért,
vagy annak helyéért 30 fill.
—
Nyilttér
soroként 50 fillér.
—
Hirdetéseket a kiadóhivata
vesz fel.

Kormányváltás.

Elérkezett az idő, hogy végre-va-lahára úgy a koalíciós kormányzó kisebbségi pártok, valamint a koalíciós kormány is rájött arra, mit az ország polgársága már régen tudott és látott, hogy folytonos alkuvásokkal, hatalmi féltékenykedéssel tovább kormányozni annyit jelent, mint veszélybe dönteni az országot.

A nyolc hónapos koalíciós kormányzásra nem kívánunk más megállapítani, mint azt, hogy semmi jót nem hozott, ellenben a közlemezés ügyét oda juttatta, hogy kormányrendeletben áll a jobb termés mellett, miszerint sem a polgári lakosság, sem a haderő szükséglete megközelítőleg sines biztosítva.

Sulyos bűn ez, melynek jóvátételére kormányváltás néven most már ismert jóvátétel nem elégtétel.

Az új koalíció alakulásától kezdődően életképtelen szövetség volt, melyet csak egyetlen abroncs, a hatalmon történt sógor-komaság szerint való megosztás tartott össze.

A magyar kormányok változásánál soha nem láttuk azt a szégyenletes tülekedését tehetségtelen, ifju uraknak hatalmi állások iránt és sohasem hittük, hogy az állásoknak rohamok között felosztása ilyen el sem képzelhető módon urrá tud lenni a valódi közérdek fölött.

Az alkotmánypárt, Apponyi-párt, Károlyi-párt szövetezése a lehető leg-lehetetlenebb társulás volt úgy belpolitikai, mint külpolitikai tekintetben, mert amíg a kettő első párt a német szövetségessel hűségesen akart tovább haladni, addig Károlyiék a francia, orosz szövetség megkötésére és ezekkel való haladásra törekedtek.

Ilyen ellentétes eszmékkel egy kormányon ülni valóban nem lehetett másként, mint a hatalom megtartásának mindenféle program dacára biztosítása.

A hatalomhoz való göresös kapaszkodás eredménye volt aztán, hogy a szövetség minden tagja társai vállaira kapaszkodva egymaga tört arra, hogy a hatalom kizárólagosan birtokába jusson.

Kölcsönös féltékenykedésükben tehetetlenek lettek úgy Auszriával, mint a külfölddel szemben.

Meghunyáskodásukban oda jutottak, hogy az általuk életrehívott osztrák parlament csehjeinek Magyarország felosztására irányuló nyílt törekvésével szemben ellenrendszabály helyett mély hallgatásba merültek.

Programjuknak sarkalatos tételit képviselőházunkban maguk szavasták le.

Élénken emlékezünk arra az elszomorító látványra, midőn magukat negyvennyolcasoknak nevezők az önálló vámterületre tett indítványt le-szavasták.

Ismerjük gróf Károlyinak nyilatkozatát, melyet kizárólagos hatalomra-jutásra törekvésében akkor tett, midőn az önálló magyar hadsereg létesítése kérdésében a kormány bukófélben volt.

Szűz negyvennyolcas Károlyi gróftól mely megütközéssel olvastuk,

hogy neki az önálló magyar hadsereg ügye nem fontos, mert a leszerelésnek lévén hive, rendfentartókként akar csak magyar hazánkban, magyar nemzetnek magyar, román, szerb, tót stb. miliciátszervezni. Felszólalásában odáig ment, hogy a párt egyik tagját, mint párttagot eltiltotta attól, hogy a párt nevében magyar hadsereg ügyében interpellációt terjesszen elő.

Történetek után világosan áll, hogy függetlenségi pártoknak egyetlen programpontjuk sem maradt, melyet a hatalom érdekében el nem hagytak vagy elhagyni készek nem voltak.

Valóban ilyen elvtagadások alapján nem volt más hátra, mint új pártot új programmal keresni.

Jól tudjuk, hogy nem gróf Károlyin és pártján mult, hogy az új alakulásban nem részesei a hatalomnak, mert az tisztán azon mulott, hogy Wekerle nem tartotta kívánatosnak a kiségitést.

Wekerle megelégette a Károlyi-párt kalandozásait és művét e részben akkor fejezi be, ha vármegyékben elgtöbb zavart csinált, most a hatalomért hozzácsatlakozó Károlyi-párti főispánokat át nem veszi.

Wekerle új pártja és kormánya programot adott, melynek természetesen csak annyi jelentőséget tulajdonítunk, amit abból megvalósítani képes lesz.

A program mindent kikapcsol és háboru utánra hagy hazánk önálló gazdasági berendezkedése és külön magyar hadsereg kezdésében. Ott van ugyan, ahol a mádi zsidó, de egyetlen biztató jelensége van, hogy a polgári rend megtartására törekszik és eltávolította magától a szocializmust dédelgető Károlyi gróf pártját.

— Az Ujság-ból vesszük át az alábbi sorokat:

„A csikmezei főispánság ügye.

A csikmezei függetlenségi párt Tolnay Lajos főispán megmaradása érdekében mozgalmat kezdett. Bár a párt ragaszkodik a függetlenségi elvekhez, a vármegye érdekében nem tartja kívánatosnak a főispánváltást és a megyéből küldöttség is akar felutazni Budapestre, hogy ilyen irányban interveniáljon.

Ennek a küldöttségnek terve és eszméje ismeretlen vármegyénkben. Bizonyára egy Budapestről célzatosan a lapokban elhelyezett közleménnyel állunk szemben, miről vármegyénk sem nem tud, sem tudni nem akar.

Kíváncsian várjuk, hogy főispán-mentés okából Budapestről milyen nevekből álló küldöttséget rendelnek meg és reméljük, hogy a küldöttség tagjainak nevei nem fognak sötétben maradni.

Egyet mindenesetre megjegyzünk, azt, hogy vármegyénknek semmiféle közigazgatási érdeke nem kívánja a főispán maradását, hanem csak azok az urak, kik általa a vármegye közigazgatását hatalmukba vélték és vélik kerithetni.

Az esetleges küldöttség tagjainak nevei majd mindent meg fognak magyarázni.

Mi magunk részéről csak annak a közhajnak ad nk kifejezést, hogy elég volt ebből a főispánkodásból és az új főispán kinevezésénél kívánjuk, hogy ne idegenből küldjenek ismeretlen egyént a megye élére, hanem a vármegyében keressenek arra méltó és alkalmas embert.

Hősök emlékoszlopa.

Az Országos Hadigondozó Hivatal „Hősök Emlékoszlopa” elnevezés alatt egy újabb jótékonyági akcióval lépett a hazafias magyar közönség elé, amelynek jövedelme a háboruban elesett hős katonák özvegyeinek és árváinak segélyalapját van hivatva gyarapítani.

A Hősök Emlékoszlopa a háboruban hősi halált halt hozzátartozóink fényképeinek kegyeletes megőrzésére szolgáló, a világháborura vonatkozó igen sikerült dísz tárgy. Felülmúlja az eddig e célra gyártott cikkeket; már az alakja is biztosítja kelendőségét. Az emlékoszlop nemes keményfából (mahagóni, bükk, palisander stb.) készül, a fényképek elhelyezésére egy könnyen kezelhető és díszes fémkeret szolgál, mely esiszolt üveggel van ellátva és talapzatára Kótász Sándor szobrászművész e célra tervezett, igen sikerült, fém-ből készült művészi hadiplakettje van rá szerelve, úgy hogy az emlékoszlop, mint szobadisz is elsőrangú művészi összbonyomást kelt.

A nagy világháboruban elesett vitézeink emlékére szebb, meghatóbb dísz tárgyat, mely minden otthonban helyet foglalhat, hol kegyelettel őrzik hőseink emlékét, tervezni nem lehet. Díszes kivitele azon gondolat megoldása, hogy bár szerény keretek között, de a drága elhunythoz méltó és maradandó emléktárggyal díszítsük otthonunkat. Nem lehet hajlék oly szerény, nem lehet oly pazar, hogy e kis dísz tárgy abban elhelyezhető nem volna. A gondolat nemessége, mely a Hősök Emlékoszlopában megnyilvánul, annak megvásárlására ösztönöz mindenkit, aki a háboruban elesett, elhalt hozzátartozójának emlékét mindenkor hálás kegyelettel akarja megőrizni. Egy-egy ilyen oszlop ára 7 korona 50 fillér és megrendelhető az Országos Hadigondozó Hivatal Jelvényosztályánál, Budapest, V. Képviselőház. A megszerzés könnyebbége érdekében — ismerve a magyar tanítói kar hazafias gondolkodását — ez a jelvényosztály minden egyes község tanítóját kérte fel arra, hogy mindazokat, akik oszlopra igényt tartanak, községenként írják össze és az együttes megrendeléseket küldjék be a nevezett hivatalhoz. Mi ehelyütt csak arra kérhetjük fel az önfeláldozó tanítói kart és az érdekelteket, hogy a nemes célra való tekintettel a jótékonyági akciót a legmesszebbmenő támogatásukban részesíteni sziveskedjenek, mert csakis ily módon róhatjuk le némiképen azt a kötelees hálát és elismerést, amellyel vitéz hadseregünk minden egyes katonája és a sok elesett névtelen hős emlékének tartozunk.

A háboru.

A harcerek közül a délnyugati érdemel figyelmet. Az olaszok a Tiroltól délre elterülő hegyvidéken offenzívát kezdtek, melynek megvoltak azon kezdő sikerei és eredményei, amelyek minden, máskülönben eredménytelennek nevezett offenzívának is megszoktak lenni. Az olaszok mindig újabb és újabb erőket vetve harcba, elfoglalták a napokon keresztül támadott Monte di Val Bellát és a Col di Rossot. Olasz jelentések dicsekedve emlékeznek meg arról, hogy offenzívájukat sikeresen fejezték be, 2600 foglyot, köztük 100 tisztet, 6 ágyut, 100 géppuskát, nagyszámu bombavetőt, több ezer puskát, nagymennyiségű municiót és mindenféle fémét szállítottak be. Öt ezred és 6 zászlóalj tüntette ki magát különösen, tehát e kiválóan vitéz csapatok mindegyikére 235 fogoly, nem egészen fél ágyu és kilenc géppuska esik. Nem árt megjegyeznünk, hogy mikor a mi offenzívánkban egyetlen napon 60.000 olaszt fogtunk el és 600 ágyut szállítottunk be, jelentésünk

